

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. szeptember 13.)

az EK-Szerződés 81. cikke szerinti eljárásról

(COMP/E-2/39.142 – Toyota-ügy)

(az értesítés a C(2007) 4273. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2007/831/EK)

- (1) A Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 9. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott határozat, amelynek címzettje a Toyota Motor Europe NV/SA (a továbbiakban: Toyota), a Toyota márka ⁽²⁾ gépjárműveinek javítására vonatkozó műszaki információk szolgáltatásával kapcsolatos.
- (2) A műszaki információk adatokat, folyamatokat és utasításokat foglalnak magukban, amelyek a gépjármű hibás/törött/használt részeinek ellenőrzéséhez, javításához és cseréjéhez, valamint egy jármű bármely részében előforduló meghibásodások kijavításához szükségesek. Ezeket hét fő típusba lehet sorolni:
- alapvető paraméterek (a járművel kapcsolatos mérhető értékek minden referenciaértékének és beállítási pontjának dokumentációja, úgymint nyomaték-beállítások, fékbeállítási mérések, hidraulikus és gumi-nyomás),
 - javítási és karbantartási műveletek szakaszainak ábrái és leírásai (szervizkézikönyv, műszaki dokumentumok, úgymint munkatervek, egy adott javítás elvégzéséhez szükséges eszközök leírása, valamint ábrák, úgymint kapcsolási rajzok vagy hidraulikák),
 - tesztelés és hibameghatározás (beleértve a diagnosztikai hiba-/hibaelhárítási kódokat, szoftvereket és a járműveken előforduló hibák meghatározásához szükséges más információkat) – a legtöbb, de nem az összes, ilyen információ megtalálható a specializált elektronikus eszközökben,
 - a járművön található elektronikus vezérlőegységek (ECU-k) újraprogramozásához, visszaállításához vagy újraindításához szükséges kódok, szoftverek és más információk. A következő típus kapcsolódik az előzőhöz, abban az értelemben, hogy gyakran ugyanazt az elektronikus szerszámot használják a hibameghatározáshoz, valamint az ezek kijavításához az ECU-kön keresztül történő, szükséges kiigazítások elvégzéséhez,
 - alkatrész-információk, beleértve az alkatrész-katalógusokat kódokkal és leírásokkal együtt, valamint jármű-azonosítási módszerek (vagyis egy meghatározott járműhöz kapcsolódó adatok, amelyek lehetővé teszik a javítóműhely számára, hogy a jármű-összeszerelés során beazonosíthassa a beillesztett alkatrészek egyéni kódját, valamint az összeillő eredeti pótalkatrészek megfelelő kódját az adott jármű esetében),
 - speciális információk (visszahívási értesítés és gyakori hibákról szóló értesítés),
 - képzési anyagok.
- ⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o. A legutóbb a 411/2004/EK rendelettel (HL L 68., 2004.3.6., 1. o.) módosított rendelet.
- ⁽²⁾ A következő részekben a „Toyota” kifejezés a „Toyota Motor Europe NV/SA” megjelölésére használatos, míg a „Toyota márka” vagy „Toyota jármű/autó” kifejezés a Toyota által a Toyota márkanév alatt forgalmazott gépjárművek megjelölésére használatos.

- (3) A Bizottság 2006 decemberében elindította az eljárást és megküldte a Toyotának az előzetes értékelést, amelyben előzetes véleményként megállapítja, hogy kétségek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a Toyotának az értékesítés utáni szolgáltatást nyújtó partnereivel kötött megállapodásai összeegyeztethetők-e az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdésével.
- (4) A Bizottság előzetes értékelése alapján a Toyota feltehetőleg jóval a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2002. július 31-i 1400/2002/EK bizottsági rendeletben ⁽¹⁾ lefektetett átmeneti időszak lejártával sem tette közzé a műszaki javítási információk bizonyos fajtáit. A bizottsági vizsgálat elindításának időpontjáig a Toyota nem hozott létre olyan határos rendszert sem, amely lehetővé tenné a független javítóműhelyek számára, hogy szabadon hozzáférhessenek a műszaki javítási információkhoz. Annak ellenére, hogy a Toyota a bizottsági vizsgálat ideje alatt javított a műszaki információk hozzáférhetőségén, nevezetesen egy erre a célra tervezett, TechDoc néven ismert weboldal (a továbbiakban: TI-honlap) létrehozásával, valamint a weboldalon megtalálható típusválaszték növelésével, a független javítóműhelyek számára láthatólag még mindig nem volt elérhető az összes információ.
- (5) Az előzetes értékelés megállapította továbbá, hogy a kérdéses gyakorlat által érintett piacok a személygépkocsikhoz kapcsolódó javítási és karbantartási szolgáltatások, valamint a javítóműhelyek számára nyújtott műszaki információk piaci voltak. Az első piac esetében a Toyota szerződéses hálózatai igen nagy piaci részesedéssel rendelkeztek, míg a második piac esetében a Toyota volt az egyetlen szállító, amely az összes, a járműveit érintő műszaki információt a javítóműhelyek rendelkezésére tudta bocsátani.
- (6) A szolgáltatási és alkatrész-forgalmazási megállapodások a Toyota szerződéses hálózataitól lényegében megkövetelik, hogy a márkával kapcsolatos javítási szolgáltatások teljes körét biztosítsák, valamint önálló alkatrész-nagykereskedőként is működjenek. A Bizottság aggályosnak találta, hogy az ilyen megállapodásokból eredő kedvezőtlen hatásokat még fokozhatja, hogy a Toyota a független javítóműhelyek számára nem biztosít megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz, ezáltal kizárja azokat a cégeket, amelyek hajlandóak és képesek lennének más üzleti modell alapján nyújtani javítási szolgáltatásokat.
- (7) A Bizottság előzetes következtetése az volt, hogy a Toyota által a független javítóműhelyeknek nyújtott műszaki információkról szóló megállapodások nem feleltek meg az utóbbiak igényeinek, aká a rendelkezésre álló információk körét, akár annak elérhetőségét tekintve, valamint hogy az ilyen gyakorlat – más autógyártók hasonló gyakorlatával együtt – hozzájárulhatott a független javítóműhelyek piaci pozícióinak visszaeséséhez. Másfelől a fogyasztóknak is számottevő károkat okozhatott az alkatrész-választék jelentős csökkenése, a javítási szolgáltatások árainak emelkedése, a javító létesítmények választékának csökkenése, az esetleg felmerülő biztonsági problémák és az innovatív javítóműhelyekhez való hozzáférés hiánya folytán.
- (8) Ezenfelül amiatt, hogy a Toyota láthatóan nem biztosít a független javítóműhelyeknek megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz, úgy tűnik, az értékesítés utáni szolgáltatást nyújtó partnereivel kötött megállapodások esetében nem lehet élni az 1400/2002/EK rendeletben biztosított mentességgel, hiszen a rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint a rendeletben biztosított mentesség nem alkalmazható azokban az esetekben, amelyekben a gépjárművek szállítói megtagadják a független piaci szereplőktől a hozzáférést bármilyen, az érintett gépjárművek karbantartásához és javításához szükséges műszaki információhoz, diagnosztikai vagy egyéb felszereléshez, szerszámhoz – beleértve a vonatkozó szoftvereket –, valamint képzéshez. Mint ahogy a (26) preambulumbekkezdésből kiderül, a hozzáférés feltételeit illetően tilos különbséget tenni szerződéses és független piaci szereplők között.
- (9) Végezetül a Bizottság arra az előzetes véleményre jutott, hogy – a műszaki javítási információkhoz való hozzáférés hiánya folytán – a Toyota és szerződéses javítóműhelyei között kötött megállapodások esetében valószínűleg nem lehet élni a 81. cikk (3) bekezdésében lefektetett kedvezményekkel sem.
- (10) 2007. január 22-én a Toyota kötelezettségvállalásokat ajánlott fel a Bizottságnak, hogy eleget tegyen az előzetes értékelésben kifejtett, versennyel kapcsolatos elvárásoknak.
- (11) E kötelezettségvállalások alapján, a rendelkezésre bocsátandó információk körét a független és a szerződéses javítóműhelyek közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve határozza meg. Ennek értelmében a Toyota biztosítja, hogy az általa szállított gépjárművek javításához és karbantartásához szükséges valamennyi műszaki információt, szerszámot, felszerelést, szoftvert és képzést, amelyet szerződéses javítóműhelyei és/vagy a Toyota nevében bármely EU-tagállamban működő független importőrei rendelkezésére bocsát, a független javítóműhelyek számára is elérhetővé tesz.

⁽¹⁾ HL L 203., 2002.8.1., 30. o.

- (12) A kötelezettségvállalások meghatározzák, hogy a „műszaki információk” körébe az 1400/2002/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése értelmében beletartozik minden olyan információ, amelyet a Toyota járművek javításához és karbantartásához a szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére bocsátanak. Ide sorolhatók például – a frissítésekkel együtt – azon szoftverek, hibakódok és egyéb paraméterek, amelyek a Toyota által javasolt beállítások kezdeti elvégzésekor és visszaállításakor szükségesek az elektronikus vezérlőegységek (ECU-k) működtetéséhez, a gépjármű-azonosító módszerek, az alkatrész-katalógusok, a gyakorlati tapasztalatból származó, jellemzően egy adott típust vagy gyártási tételt érintő problémákra kidolgozott megoldások, valamint a visszahívásról és egyéb, a szerződéses javítóhálózaton belül térítés nélkül elvégezhető javításokról szóló értesítések.
- (13) A szerszámokhoz való hozzáférés magában foglalja a hozzáférést az elektronikus diagnosztikai és egyéb, javításhoz szükséges szerszámokhoz és a hozzájuk tartozó, rendszeresen frissített szoftverekhez, valamint a fenti szerszámokhoz kapcsolódó, értékesítés utáni szolgáltatásokhoz.
- (14) A kötelezettségvállalások a Toyota és a hozzá kapcsolódó vállalkozások számára kötelező érvényűek, azonban közvetlenül nem kötelezőek a Toyota járműmárkák független importőrei számára, amelyek „nem szerződésben álló forgalomba hozatallal és értékesítéssel foglalkozó nemzeti társaságok” néven ismertek. A Toyota ezért vállalta, hogy azokban a tagállamokban, ahol nem szerződésben álló forgalomba hozatallal és értékesítéssel foglalkozó nemzeti társaságokon keresztül értékesíti járműveit, minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy szerződésben kötelezze a fenti vállalkozásokat, hogy lássák el a Toyotát minden olyan műszaki információval – illetve e műszaki információk nyelvi változataival –, amelyet az adott tagállamban a szerződéses javítóműhelyek rendelkezésére bocsátottak. A Toyota vállalja, hogy a műszaki információkat vagy a nyelvi változatokat haladéktalanul elérhetővé teszi a TI-honlapon.
- (15) Az 1400/2002/EK rendelet (26) preambulumbekkezdése egyértelműen jelzi, hogy a Toyota nem köteles a független javítóműhelyek rendelkezésére bocsátani olyan műszaki információkat, amelyek lehetővé tennék harmadik fél számára a fedélzeti lopásgátló készülék megkerülését vagy hatástalanítását és/vagy az elektronikus szerkezetek újralibrálását⁽¹⁾, illetve a gépjármű teljesítményét korlátozó szerkezetek szakszerűtlen kezelését. Mint minden uniós jogszabály alóli kivételt, a (26) preambulumbekkezdést is szűken kell értelmezni. A kötelezettségvállalások jelzik, hogy amennyiben Toyota a jövőben a (26) preambulumbekkezdésre hivatkozna, amikor visszatartja a független javítóműhelyektől az egyes műszaki információkat, egyben rá hárul annak biztosítása is, hogy a visszatartott információk olyan mértékben legyenek korlátozva, amely megfelel a (26) preambulumbekkezdésben előírt védelemnek, továbbá arra is, hogy az említett információk hiánya ne akadályozza meg a független gépjárműjavítókat abban, hogy a (26) preambulumbekkezdésben meghatározott javítási műveletektől eltérő műveleteket is elvégezzenek, beleértve az elektronikus vezérlőegységen (ECU), a légszákon, a biztonsági öv előfeszítettségét meghatározó szerkezetet, illetve a központi zárrendszer elemein elvégzendő beavatkozásokat.
- (16) Az 1400/2002/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a műszaki információkhoz való hozzáférést a független javítóműhelyek igényeivel arányosan kell biztosítani. Ez az információ szabaddá tételét és olyan árképzést von maga után, amely figyelembe veszi, hogy milyen mértékben használják fel az információkat a független javítóműhelyek.
- (17) Ezzel az elvvel párhuzamosan a kötelezettségvállalások meghatározzák, hogy a Toyota az 1997. január 1. óta kibocsátott típusokra vonatkozó valamennyi műszaki információt felteszi a TI-honlapra, és biztosítja, hogy a TI-honlapon – illetve ennek jövőbeli jogutódján – az összes frissített műszaki információ folyamatosan rendelkezésre álljon. A Toyota ezen túlmenően folyamatosan biztosítja, hogy a honlap könnyen megtalálható legyen, és gondoskodik róla, hogy ugyanazt a teljesítményt nyújtsa, mint a szerződéses hálózatok számára nyújtott műszaki információszolgáltatás egyéb módjai. Ha a Toyota vagy a Toyota nevében eljáró egyéb vállalkozás a szerződéses javítóműhelyek számára valamely európai uniós nyelven elérhetővé tesz egy adott műszaki információt, a Toyota gondoskodik róla, hogy az információ említett nyelvi változata is késedelem nélkül felkerüljön a TI-honlapra.
- (18) Ami a Toyota által 1997. január 1-jétől kezdődően és 2000. január 1-jét megelőzően kibocsátott típusokra vonatkozó műszaki információkat illeti, a Toyota kötelezte magát, hogy 2007. december 31-ig ezeket az információkat felteszi a honlapra.
- (19) A kötelezettségvállalások meghatározzák, hogy a Toyota a honlapjához való hozzáférés költségét a vele szerződésben álló gépjárműjavítók által a Toyota intranethez való hozzáférésre fizetett előfizetési díj alapján határozza meg, ami 2 400 EUR évente. A rendeletben előírt arányossági követelmények betartása érdekében, a Toyota mindamellett beleyezik arányos mértékű havi, heti, napi, négyórás, háromórás, kétórás és egyórás időtartamú, óránként 3 EUR, kétóránként 6 EUR, háromóránként 9 EUR, négyóránként 12 EUR, egy napra 16 EUR, egy hétre 72 EUR és egy hónapra 240 EUR nagyságú hozzáférés-előfizetési díj alkalmazásába. A Toyota hozzájárul a hozzáférés-biztosító díjazási rendszer megtartásához és ahhoz, hogy az említett hozzáférés-biztosító rendszer díj emelkedésének mértéke nem haladhatja meg az Európai Unión belüli infláció emelkedésének átlagos mértékét a kötelezettségvállalások érvényességének ideje alatt.
- (20) A Toyota kötelezettségvállalásai nem sérthetik a közösségi vagy a nemzeti jog által előírt jelenlegi vagy jövőbeni követelményeket, amelyek kiterjeszthetik a Toyota által a független gépjárműjavítók rendelkezésére bocsátott műszaki információk körét és/vagy az ilyen információkhoz történő hozzáférés kedvezőbb körülményeit fektetik le.
- (21) A Toyota kötelezi magát, hogy az alábbiakban ismertetett panaszok kezelésére vonatkozó különjárást megvalósítja, és az említett eljárás alkalmas lesz minden olyan panasz kezelésére, amelyet az Európai Unióban telephellyel rendelkező független gépjárműjavító, illetve független gépjárműjavítók szövetsége által nyújt be műszaki információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatosan.

⁽¹⁾ Azaz az ECU-k eredeti beállításainak nem a Toyota által javasolt módon történő módosítását.

- (22) A eredeti értesítést követően, a forgalomba hozatallal és az értékesítéssel foglalkozó nemzeti társaság kezeli a panaszokat első lépésben, saját hatáskörén belül, kijelölt panaszkezelő segítségével. A panaszkezelő megvizsgálja a panaszt, kiegészítő információval, illetve magyarázattal szolgál, és/vagy megoldást javasol a panasztevőnek. Abban az esetben, ha a panaszkezelő és a panaszos a panaszt illetően nem tud megegyezésre jutni, a panaszkezelő a panasszal haladéktalanul a Toyota által létrehozott ügyfélszolgálathoz fordul, kivéve, ha a megállapodás elmaradásának oka a független gépjárműjavító, illetve a független gépjárműjavítók szövetsége részéről megoldásra való törekvési szándék hiányából származik. Ebben az esetben a Toyota az ügyben vizsgálatot folytat, és a panaszkezelő álláspontját vagy megerősíti vagy új megoldást javasol. Ha a Toyota és a panasztevő nem tud megegyezésre jutni a panaszt illetően, a Toyota kötelezettséget vállal arra, hogy az ügyben választottbíróshoz fordul. A panasztevő panasa a forgalomba hozatallal és az értékesítéssel foglalkozó nemzeti társasághoz történő benyújtástól számított húsz munkanapot követően kérheti, hogy panasa a választottbíróshoz kerüljön.
- (23) Az említett bíraskodás az érintett nemzeti bíraskodás szabályainak figyelembevételével történik, és az említett jogi aktus szabályainak megfelelően, a választottbíróshoz három választottbíró nevez ki az ügy intézésére. A bíraskodás abban a tagállamban lesz, amelyikben a panasztevő székhelye található. A választottbírósi eljárás azon a nyelven zajlik, amely az adott hely hivatalos eljárási nyelve. A választottbírósi eljárás nem érinti az illetékes nemzeti bírósághoz történő kérelem benyújtásához való jogot.
- (24) A határozat úgy találja, a kötelezettségvállalások figyelembevételével a Bizottság részéről nincsen szükség intézkedésre. A kötelezettségvállalások 2010. május 31-ig kötelező érvényűek.
- (25) A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2007. július 9-én kedvező véleményt adott.
-